

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Wiceprezes SA:	Jacek Gołaczyński (spr.)
Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Dariusz Kłodnicki

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2017 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: (...) **spółki z o.o. we W.**

przeciwko: (...) **spółka z o.o. we W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu X Wydział Gospodarczy z dnia 3 sierpnia 2017r. w sprawie o sygn. akt XGC 527/17 w przedmiocie odmowy udzielenia zabezpieczenia

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu we W. Wydziałowi X Gospodarczemu do ponownego rozpoznania.

(...)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2017r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia jego roszczenia dochodzonego pozwem. Powyższe uzasadnił tym, że pismem złożonym w dniu 7 lipca 2017 r. strona powodowa wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zapłatę kwoty 270.526,20 zł przez zajęcie wierzytelności ze szczegółowo wymienionych we wniosku rachunków bankowych strony pozwanej, zajęcie wierzytelności przysługujących stronie pozwanej wobec podmiotów wymienionych szczegółowo we wniosku oraz ustanowienie hipoteki przymusowej na przysługującym stronie pozwanej opisanym we wniosku prawie użytkowania wieczystego wraz z prawem własności posadowionego na działce budynku, do wysokości sumy zabezpieczenia, którą strona powodowa określiła na kwotę 291.270,20 zł. W ocenie Sądu I instancji, roszczenie strony powodowej o zapłatę kwoty 270.526,20 zł zostało uprawdopodobnione załącznikami do pozwu w postaci kserokopii umowy o współpracy z 22 lipca 2016 r., protokołu odbioru prac, wystawionej przez stronę powodową faktury oraz porozumienia z 6 grudnia 2016 r., w którym strona pozwana potwierdziła istnienie zobowiązania we wskazanej wysokości. W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa nie uprawdopodobniła jednak interesu prawnego

w udzieleniu zabezpieczenia. Uzasadniając istnienie interesu prawnego strona powodowa uprawdopodobniła jedynie informacje uzyskaną z Biura Informacji Gospodarczej Krajowego Rejestru Długów S.A., że pozwana spółka widnieje jako dłużnik dwóch wierzycieli (na kwotę 3.605.000 zł i na 239.850 zł), przy czym tylko jedna ze wskazanych wierzytelności (w wysokości 239.850 zł) jest bezsporna.

O sytuacji finansowej pozwanej spółki nie świadczą, w ocenie Sądu I Instancji, załączone do wniosku przykładowe wydruki artykułów prasowych z serwisów internetowych, z których wynika m.in. że spółka (...) (...) S.A. - wyłączny udziałowiec w spółce (...) sp. z o.o. będącej większościowym udziałowcem pozwanej spółki - osiągnęła w I kwartale 2017 r. stratę (w wysokości 0,75 mln złotych netto). Z informacji tej nie można bowiem wyciągać wniosków o sytuacji pozwanej spółki. Z uprawdopodobnionych okoliczności nie wynika natomiast jaka jest choćby przybliżona skala majątku pozwanej spółki (...), w tym na ile umożliwiłaby on obecnie zaspokojenie roszczeń strony powodowej.

Z tym rozstrzygnięciem nie zgodził się powód i zaskarżył powyższe postanowienie w całości, zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisu art. 730¹ § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, co skutkowało oddaleniem wniosku o udzielnie zabezpieczenia roszczenia, pomimo wykazania przez powoda, że brak udzielenia zabezpieczenia uniemożliwi, a przynajmniej poważnie utrudni wyegzekwowanie objętej wnioskiem o zabezpieczenie i pozwem należności. Mając na uwadze powyższy zarzut wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia roszczenia i udzielenie zabezpieczenia roszczenia w sposób wskazany w tym wniosku,
- 2) zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 3) Jednocześnie, na podstawie art. 395 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, wniósł o rozpoznanie niniejszej sprawy na posiedzeniu niejawnym i uwzględnienie zażalenia przez Sąd I instancji z uwagi na jego oczywistą zasadność.
- 4) W przypadku nieuwzględnienia zażalenia przez Sąd I instancji zgodnie z wnioskiem z pkt. III powyżej wniósł o zobowiązanie pozwanej spółki do złożenia rocznego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2016 oraz zobowiązanie pozwanej spółki do sporządzenia i złożenia aktualnego sprawozdania finansowego oraz przeprowadzenie z tych sprawozdań finansowych dowodu na okoliczność sytuacji finansowej i majątkowej pozwanej spółki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. podstawą udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie roszczenia oraz uprawdopodobnienie istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Obie wskazane przesłanki powinny być spełnione kumulatywnie. Postępowanie zabezpieczające ma charakter incydentalny i uproszczony, pomocniczy w stosunku do postępowania rozpoznawczego.

Uprawdopodobnienie jest środkiem łagodniejszym od udowodnienia – zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest w tym przypadku konieczne, zgodnie z art. 243 k.p.c. Jednocześnie zważyć należy, że badając spełnienie przesłanek udzielenia zabezpieczenia, sąd nie może opierać się na samych tylko oświadczeniach uprawnionego w kwestii prawdopodobieństwa roszczenia i interesu prawnego. Dodatkowym wymogiem jest przedstawienie przez uprawnionego odpowiedniego materiału dowodowego na poparcie zgłaszanych twierdzeń. Wskazuje na to treść art. 738 k.p.c., zgodnie z którym sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie.

Uprawdopodobnienie roszczenia na potrzeby udzielenia zabezpieczenia należy rozumieć w ten sposób, że uprawniony powinien przedstawić i należyście uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie odnosi się zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną.

Interes prawny – w myśl art. 730¹ § 2 k.p.c. – istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia (w przypadku zabezpieczenia roszczeń nadających się do wykonania

w drodze egzekucji) lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (w sprawach, w których wydane orzeczenie nie podlega wykonaniu w trybie egzekucyjnym). Okoliczności uzasadniające istnienie interesu prawnego powinny znajdować potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, nie jest natomiast wystarczające samo przekonanie uprawnionego o istnieniu hipotetycznego zagrożenia realizacji przysługujących mu roszczeń. Na gruncie art. 730¹ k.p.c. interes prawny ujmowany jest dość szeroko, co w praktyce oznacza możliwość powoływania się przez uprawnionego na wiele okoliczności, które mogą uzasadniać udzielenie zabezpieczenia. Zalicza się do nich: zagrożenie wyzbycia się majątku przez obowiązanego, nieregulowanie zobowiązań, nieracjonalne obchodzenie się z majątkiem, grożącą obowiązanemu.

W myśl art. 730¹ § 3 k.p.c. przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd powinien uwzględnić interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę. Podkreślenia wymaga zarazem, że z art. 738 k.p.c. wynika związanie sądu orzekającego treścią wniosku o udzielenie zabezpieczenia. Oznacza to, że co do zasady sąd nie może zastosować innego sposobu zabezpieczenia niż wskazany przez uprawnionego.

W rozpoznawanej sprawie zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda zostało uprawdopodobnione. Z dokumentów bowiem przedłożonych

przez samego uprawnionego wynika, że roszczenie istnieje, a nawet został dwukrotnie uznane przez pozwanego. Sąd Okręgowy przyjął natomiast, że powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia ponieważ okoliczność, że pozwany figuruje w Rejestrze Długów (Biuro Informacji Gospodarczej Krajowego Rejestru Długów S.A.) jako dłużnik dwóch wierzycieli na kwotę

3.605.000 zł i na kwotę 239.850 zł, przy czym jedynie kwota 239.850 zł jest bezsporna, nie świadczy jeszcze o sytuacji finansowej pozwanego w taki sposób, aby to uzasadniało możliwość zabezpieczenia roszczenia. Podobnie negatywnie Sąd I instancji ocenił informacje pozyskane z artykułów prasowych świadczące o złej sytuacji finansowej, uznając, że nie można z tych prasowych doniesień wyciągnąć wniosków o sytuacji pozwanej spółki. Jednakże w zażaleniu na powyższe postanowienie powód wskazał na nowe okoliczności, w szczególności, że uzyskał już przeciwko pozwanemu orzeczenia sądowe w postaci nakazów zapłaty z 17 lipca 2017r. na kwotę 190.281 zł Sądu Okręgowemu we Wrocławiu w sprawie X GNc 876/17; z dnia 10 lipca 2017r. Sądu Okręgowego we Wrocławiu w sprawie X GNc 877/17 na kwotę 185.115 zł; i z dnia 11 lipca 2017r. Sądu Okręgowego we Wrocławiu na kwotę 49.815 zł. W sprawie X GNc 2827/17 zaś wydany został także nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym na kwotę 217.833 zł (X GNc 796/17). A zatem suma należności powoda wobec pozwanego stwierdzona nakazami zapłaty wraz z należnością dochodzoną w niniejszej sprawie wynosi 913.570,20 zł.

W związku z tym, że trzy pierwsze nakazy zostały wydane w postępowaniach nakazowym i stanowiły tytuł zabezpieczenia powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania zabezpieczającego do komornika sądowego w B., który stwierdził, że przeciwko pozwanej spółce prowadzone są już inne postępowania zabezpieczające i egzekucyjne w celu zabezpieczenia i wyegzekwowania znacznych kwot (np. w sprawie km 1808/17 komornika sądowego w L. zabezpieczenie dotyczy kwoty 7.000.000 zł)

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało uznać, że w świetle nowych okoliczności podanych przez powoda w zażaleniu Sąd Okręgowy powinien ponownie ocenić, czy istotnie sytuacja finansowa pozwanego wymaga już

zastosowania środka tymczasowego dla zabezpieczenia roszczenia powoda dochodzonego i tym pozwem. Konieczne będzie zatem zbadanie, czy majątek pozwanej spółki pozwala zaspokoić roszczenie powoda, na wypadek uzyskania pozytywnego dla powoda rozstrzygnięcia, zwłaszcza wobec już toczących się postępowań zabezpieczających oraz egzekucyjnych przeciwko pozwanej.

O kosztach postępowania zabezpieczającego Sąd orzeka w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 745 § 1 k.p.c.) i to dotyczy także postępowania zażaleniowego w sprawie z wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

W świetle przytoczonych powyżej okoliczności orzeczono jak na wstępie (art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i z art. 13 § 2 k.p.c.).

(...)

Mw